

Vlaams
Parlement

stuk **822** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 23 november 2010 (2010-2011)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met de kaderovereenkomst
inzake een breed partnerschap en samenwerking
tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten,
enerzijds, en de Republiek Indonesië, anderzijds,
en de slotakte, ondertekend in Jakarta
op 9 november 2009

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. De betrekkingen tussen de Europese Unie en Indonesië

De samenwerking tussen de Europese Unie (EU) en Indonesië startte tijdens de jaren zeventig van de vorige eeuw. Als één van de stichters van de Associatie van Zuidoost-Aziatische landen (ASEAN) was Indonesië betrokken bij de dialoog tussen de EU en de ASEAN die in 1978 op gang gebracht werd, en in 1980 leidde tot de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap (EG) en de ASEAN, die ook door Indonesië ondertekend werd.

Het probleem Oost-Timor zette gedurende jaren een rem op de onderlinge relaties. Nadat Indonesië afgezien had van zijn territoriale aanspraken op Oost-Timor, ontstond een nieuwe situatie. In februari 2000 werd de politieke en economische dialoog heropend met de publicatie door de Europese Commissie van de mededeling 'de betrekkingen tussen Indonesië en de Europese Unie nauwer aanhalen'. De jongste jaren werden de betrekkingen intenser. De politieke dialoog vindt plaats via jaarlijkse ministeriële contacten en geregelde ontmoetingen op het niveau van hoge ambtenaren.

De EU beschouwt Indonesië als een prioritair land wegens zijn grootte, zijn geopolitiek belang (Indonesië is het grootste moslimland ter wereld) en zijn rol in de strijd tegen de gevolgen van de klimaatverandering. De EU is de vierde belangrijkste handelspartner van Indonesië met meer dan 10% van de totale buitenlandse handel. Deze belangstelling blijkt overigens uit het feit dat de EU met Indonesië op 17 augustus 2009 een luchtvaartovereenkomst geparafeerd heeft. Op 26 mei 2010 deed de Commissie aan de Raad van Ministers het voorstel om de luchtvaartovereenkomst te ondertekenen. Die overeenkomst moet de achttien bestaande overeenkomsten tussen de EU-lidstaten en Indonesië in overeenstemming brengen met de EU-wetgeving.

De voorliggende partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst (PSA) vormt een belangrijke stap om de relaties tussen de EU en Indonesië te versterken. De overeenkomst zal zorgen voor een nauwe en regelmatige dialoog die de bestaande samenwerking op verschillende vlakken moet verbeteren. Zij zal ook leiden tot een dialoog en samenwerking inzake algemene thema's zoals grenscontroles, de strijd tegen de georganiseerde misdaad, infectieziektes en klimaatverandering.

2. Een korte schets van het partnerland

2.1. Algemene gegevens

Indonesië werd als Nederlandse kolonie onafhankelijk in 1945. Met zijn 240 miljoen inwoners is Indonesië qua bevolkingsaantal het op drie na grootste land ter wereld. Deze archipelstaat heeft een op het vlak van etniciteit, taal en religie zeer diverse bevolking hoewel 86,1% van de inwoners zichzelf moslim noemt. Indonesië is geen islamitische staat. De Grondwet waarborgt godsdienstvrijheid, maar beperkt die tot zes religies. Atheïsme wordt niet erkend.

Indonesië is een constitutionele republiek. De Grondwet is gebaseerd op vijf basisbeginselen: godsgeloof, nationalisme, menselijkheid, sociale rechtvaardigheid en volkssoevereiniteit. Het land is ingedeeld in 33 provincies waarvan een aantal een grotere autonomie met grotere bestuurlijke privileges bezit. Dit geldt met name voor Atjeh, Jakarta, Yogyakarta, Papoea en West-Papoea. De regering van Atjeh installeerde bijvoorbeeld een vorm van de sharia (een islamitisch rechtssysteem). Elke provincie heeft een gouverneur en haar eigen wetgevende macht.

De uitvoerende macht berust bij de president en de ministers. De president en de vice-president worden sinds 2004 voor vijf jaar rechtstreeks verkozen en zijn herkiesbaar. De president beschikt over een vetorecht inzake wetsvoorstellen en heeft grote volmachten. President Susilo Bambang Yudhoyono werd in juli 2009 met 61% van de stemmen herkozen. De ministers worden door de president benoemd en zijn alleen aan hem of haar verantwoording verschuldigd. De president en zijn ministers hebben meer macht dan de wetgevende macht.

De wetgevende macht berust bij de Kamer van volksvertegenwoordigers (Dewan Perwakilan Rakyat) waarvan de leden rechtstreeks verkozen worden voor een termijn van vijf jaar, en een Kamer van regionale vertegenwoordigers (Dewan Perwakilan Daerah). Beide kamers vormen samen het Raadgevend Volkscongres (Majelis Permusyawaratan Rakyat) dat bevoegd is voor de inhuldiging en afzetting van de president en voor grondwetswijzigingen. De Democratische Partij kwam als grootste partij uit de parlementsverkiezingen die in juni 2009 plaatsvonden. Die verkiezingen verliepen op een vrije en eerlijke manier.

De Europese Commissie prijst in haar strategienota Indonesië voor zijn overgang van een autocratisch bestuur naar een echte democratie, waardoor ook de mensenrechtensituatie fel verbeterd is. Zowel de Commissie als Amnesty International wijzen er wel op dat het gerecht er onvoldoende in slaagt de straffeloosheid van mensenrechtenschendingen aan te pakken. Corruptie blijft een probleem. Indonesië bekleedt de 110e plaats op de corruptie-index 2010 van Transparency International met een score van 2,8 op 10. Volgens Freedom House heeft de in 2003 opgerichte Commissie voor het uitroeien van corruptie (KPK) haar imago verbeterd en de verwachting geschapen dat ook topmensen zullen aangepakt worden. Mensenrechtenorganisaties wijzen erop dat in regio's zoals Papoea de ordediensten zich schuldig maken aan geweld. Indonesië heeft ook te kampen met terroristische aanslagen zoals in Bali.

De voorbije jaren werd Indonesië zwaar getroffen door natuurrampen zoals aardbevingen die tsunami's veroorzaakten en een vulkaanuitbarsting.

2.2. Economische gegevens

Indonesië behoorde tot de landen die het ergst getroffen werden door de Aziatische crisis in 1997-1998. Pas in 2004 haalde het terug zijn niveau van vóór de crisis. Gedurende zes jaar kreeg het speciale hulp van het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Hoewel in de periode daarna een solide economische groei kon genoteerd worden, bleven de Indonesische groeicijfers achter op die van zijn voornaamste buurlanden. De gevolgen van de jongste economische crisis bleven binnen de perken, enerzijds door een kleinere afhankelijkheid van de export, een grotere interne markt en een relatief minder getroffen financiële sector, en anderzijds door een daling van prijzen van olie en grondstoffen. Indonesië kon in 2009 een groei van 4,5% laten optekenen.

Het financiële beleid focuste in 2009 op het behoud van de koopkracht, een hogere binnenlandse vraag en de stimulering van de economie door een conjunctuurprogramma. Het stimuluspakket van de regering richtte zich vooral op fiscale kortingen en infrastructuurprojecten.

Indonesië is rijk aan minerale grondstoffen en het heeft grote houtvoorraden. Ook arbeidsintensieve sectoren als textiel, kleding, schoenen en meubelen zijn van belang.

Sinds 1997 zijn de werkloosheidscijfers sterk toegenomen door het verdwijnen van arbeidsplaatsen in de formele sector waardoor vooral jongeren, laaggeschoolden en armen getroffen werden. Het creëren van jobs is dan ook een grote uitdaging. Dat moet gebeuren door het bevorderen van investeringen en ondernemerschap, het attractiever maken van

de formele sector door een hervorming van de arbeidswetgeving, een betere opleiding, een betere overgang van onderwijs naar tewerkstelling en het verzekeren van gelijke kansen. Om de intrede van jonge werkkrachten degelijk te kunnen verwerken en de grote groep werklozen aan een baan te helpen, zou Indonesië evenwel een jaarlijkse groei van 7% moeten kennen.

Indonesië heeft een zeer groot groeipotentieel. Het heeft een jonge (ruim 40% is jonger dan 24 jaar) en geletterde (90% is geletterd) bevolking, lagere overheidsschulden dan de westerse landen en de beurs doet het goed. De economie wordt gestuurd door de binnenlandse vraag want de consumptie is goed voor 60% van het bruto binnenlands product (bbp).

Hoewel Indonesië flinke vooruitgang boekte op het vlak van een vermindering van invoerbeperkingen, wordt nog een aantal consumptiegoederen getroffen door hoge importtarieven. Ook de soms trage afhandeling van goederen in de haven van Jakarta kan voor problemen zorgen. De economische crisis zorgde verder voor bijkomende niet-tarifaire belemmeringen. De belangrijkste handelspartners zijn Japan, Singapore, de EU, de Verenigde Staten (VS), China, Zuid-Korea en Maleisië.

De redenen om te investeren in Indonesië zijn lage productiekosten, met inbegrip van lagere lonen en grondstoffenprijzen. De jongste tijd krijgen investeerders meer interesse voor de lokale afzetmogelijkheden omdat het land een aanzienlijk marktpotentieel heeft. Eind maart 2007 keurde het parlement een investeringswet goed die binnen- en buitenlandse investeringen een zelfde juridisch statuut verleent, grondgebruiksrechten verlengt, fiscale stimulansen definieert, de inreisprocedures voor buitenlanders vergemakkelijkt, de investeerders beschermt tegen onteigening en de overmaking van kapitaal en opbrengsten garandeert.

2.3. Buitenlands beleid

De regionale integratie in het kader van de Associatie van Zuidoost-Aziatische landen (ASEAN) is de belangrijkste prioriteit.

Indonesië volgt een gematigd beleid waarbij het enerzijds de stem van de niet-gebonden landen en de moslimstaten wenst te zijn, en anderzijds noodzakelijk pragmatisme wenst te hanteren. Veiligheidsvraagstukken en de strijd tegen het terrorisme treden zowel in Indonesië als in de ASEAN sterker op de voorgrond.

Van groot belang is ook de uitbouw van politieke en economische betrekkingen met de regionale zwaargewichten China, Japan en India.

2.4. Relaties tussen Vlaanderen/België en Indonesië

België stopte zijn ontwikkelingssamenwerking in 1997. Er werd wel nog noodhulp gegeven naar aanleiding van de tsunami en de aardbeving in Java.

Vlaanderen heeft een beperkte bilaterale samenwerking met Indonesië die vooral economisch georiënteerd is. Er is een Vlaamse economische vertegenwoordiger in Jakarta, en verscheidene Vlaamse bedrijven zijn actief in Indonesië. De prinselijke economische missie eind november 2009 zorgde voor nieuwe contracten.

Vlaanderen heeft traditioneel een aanzienlijk tekort op de handelsbalans. De uitvoer die er in 2008 nog met ruim 16% op vooruit ging, moest in 2009 als gevolg van de crisis een stuk inleveren. Met een totale export van 250,6 miljoen euro bekleedde Indonesië de 55e plaats als Vlaamse exportbestemming met een aandeel van 0,11% in de totale uitvoer. Tijdens de eerste vijf maanden van 2010 steeg de export opnieuw aanzienlijk. De belangrijkste ex-

portproducten zijn chemische en farmaceutische producten, kunststoffen en toepassingen, en machines en mechanische werktuigen. De invoer die de voorbije jaren in stijgende lijn ging, daalde in 2009 met 19% tot 855,8 miljoen euro. Indonesië stond daarmee op de 32e plaats op de lijst van Vlaamse leveranciers met een aandeel van 0,40% in de totale Vlaamse import. Tijdens de eerste vijf maanden van 2010 kende de invoer een lichte daling. De import bestaat vooral uit schoeisel, textiel en machines.

3. Het ontstaan van de overeenkomst

De politieke en economische ontwikkelingen binnen de ASEAN, enerzijds, en de wens van de EU om zich meer te profileren in Azië, anderzijds, zetten de EU ertoe aan na te gaan hoe de banden met de ASEAN konden versterkt worden. In het bijzonder werd gedacht aan de versterking van de institutionele relaties, meer bepaald door onderhandelingen te starten met het oog op het sluiten van nieuwe akkoorden.

In november 2004 gaf de Raad aan de Commissie het mandaat om allesomvattende partnerschaps- en samenwerkingsakkoorden (PSA) te sluiten met de zes meest ontwikkelde landen van de ASEAN (naast Indonesië zijn dat Brunei, de Filipijnen, Maleisië, Singapore en Thailand). In 2007 werd ook Vietnam aan die lijst toegevoegd. Deze PSA komen voor de betrokken landen in de plaats van de samenwerkingsovereenkomst van 1980 tussen de EG en de ASEAN. Het sluiten van een PSA is een voorwaarde voor het sluiten van een vrijhandelsovereenkomst.

In juli 2007 weigerde Indonesië de ontwerpovereenkomst te paraferen omdat Indonesische luchtvaartmaatschappijen (inclusief de nationale luchtvaartmaatschappij Garuda) op de 'zwarte lijst' van de EU geplaatst werden (de zogenaamde 'flight ban'). Na de opheffing van een gedeelte van de 'flight ban', waarbij Garuda van de 'zwarte lijst' geschrapt werd, werd de ontwerpovereenkomst op 14 juli 2009 geparafeerd tijdens de achtste vergadering van hoge ambtenaren van de beide partijen in het Indonesische Yogyakarta.

4. De inhoud van de overeenkomst

De PSA is een algemeen kaderakkoord dat drie traditionele aspecten behelst, met name het politieke, het economische en de samenwerking in verschillende andere domeinen.

In titel I worden de algemene principes en het doel van de samenwerking opgesomd. Respect voor de democratische beginselen en de fundamentele mensenrechten vormen een essentieel element van deze overeenkomst. De partijen bevestigen hun verbintenis om duurzame ontwikkeling te bevorderen, samen te werken om het hoofd te bieden aan de gevolgen van de klimaatverandering en bij te dragen om de millenniumdoelstellingen te halen. De partijen bevestigen ook hun gehechtheid aan de principes van goed bestuur, de rechtsstaat en de strijd tegen corruptie.

De titels II en III bespreken respectievelijk de samenwerking in regionale en internationale organisaties en die op bilateraal en regionaal vlak.

De samenwerking inzake handel en investeringen (titel IV) heeft betrekking op sanitaire en fytosanitaire aangelegenheden, technische handelsbelemmeringen, de bescherming van intellectuele eigendomsrechten, vergemakkelijking van de handel, samenwerking op douanegebied, de verhoging van investeringen, het mededingingsbeleid en diensten.

Titel V gaat over de samenwerking in andere sectoren zoals toerisme, financiële diensten, de economische beleidsdialoog, het industriële beleid en de samenwerking binnen het midden- en kleinbedrijf, de informatiemaatschappij, wetenschap en technologie, energie, vervoer, onderwijs en cultuur, mensenrechten, milieu en natuurlijke hulpbronnen, bosbouw, landbouw en plattelandsontwikkeling, zee en visserij, gezondheidszorg, statistieken, de bescherming van persoonsgegevens, migratie, de bestrijding van georganiseerde misdaad en

corruptie, samenwerking op het gebied van de bestrijding van drugs en van het witwassen van geld, de rol en de bijdrage van het maatschappelijke middenveld en de modernisering van de overheid en de administratie. De partijen zullen de nodige middelen ter beschikking stellen om de samenwerking tot stand te brengen. Zij zullen de Europese Investeringsbank (EIB) aansporen om haar activiteiten in Indonesië voort te zetten.

Titel VI schetst het institutionele kader van de overeenkomst met de oprichting van een gemengde commissie. Titel VII bevat slotbepalingen, onder meer over de wijziging van de overeenkomst, de geschillenbeslechting en de inwerkingtreding.

5. Belang voor Vlaanderen

Indonesië is van groot economisch belang. Het land behoort tot de NEXT-11, de elf landen die beschouwd worden als de economische toppers van morgen. De Vlaamse Regering zet in op nauwere economische relaties met Brazilië, Rusland, India en China (de BRIC-landen) en andere groeimarkten zoals Indonesië.

Er lopen onderhandelingen tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en Indonesië met het oog op het sluiten van een nieuwe investeringsovereenkomst. Gezien het economisch belang van landen als Indonesië zal de Vlaamse Regering daaraan extra aandacht besteden. Het is evenwel nog niet duidelijk hoe de toekomst van BLEU-investeringsovereenkomsten er zal uitzien nadat de EU na de inwerkingtreding van het Lissabonverdrag de uitdrukkelijke bevoegdheid gekregen heeft over directe buitenlandse investeringen.

Titels IV en V van de voorliggende overeenkomst regelen de samenwerking tussen de EU en Indonesië op verschillende vlakken. Een aantal samenwerkingsgebieden is van belang voor Vlaanderen. In de hiernavolgende artikelsgewijze toelichting wordt die samenwerking bondig besproken.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

De overeenkomst telt vijftig artikelen, verdeeld over zeven hoofdstukken.

In de preambule wordt onder meer gewezen op de nauwe historische, politieke en economische relaties tussen de EU en Indonesië, en de wil om de samenwerking te verdiepen op grond van gemeenschappelijke waarden en tot wederzijds voordeel.

Titel I – Aard en toepassingsgebied (artikelen 1 – 5)

In deze titel worden de algemene principes en het doel van de samenwerking opgesomd. Respect voor de democratische beginselen en de fundamentele mensenrechten vormen een essentieel element van deze overeenkomst. De partijen bevestigen hun verbintenis om duurzame ontwikkeling te bevorderen, samen te werken om het hoofd te bieden aan de gevolgen van de klimaatverandering en bij te dragen om de millenniumdoelstellingen te halen. De partijen bevestigen ook hun gehechtheid aan de Verklaring van Parijs inzake de doeltreffendheid van hulp, en aan de principes van goed bestuur, de rechtsstaat en de strijd tegen corruptie. De overeenkomst wordt ten uitvoer gelegd op basis van de beginselen van gelijkheid en wederzijds voordeel (artikel 1).

De partijen voeren een brede dialoog en stimuleren verdere samenwerking in sectoren van gezamenlijk belang (artikel 2).

Speciale aandacht gaat naar de bestrijding van de verspreiding van massavernietigingswapens (artikel 3), juridische samenwerking (artikel 4) en samenwerking in de strijd tegen het terrorisme (artikel 5).

Titel II – Samenwerking in regionale en internationale organisaties (artikel 6)

De partijen verbinden zich ertoe standpunten uit te wisselen en samen te werken in het kader van de Verenigde Naties (VN), de dialoog tussen de EU en de ASEAN, het regionale forum van de ASEAN (ARF), de bijeenkomst Azië-Europa (ASEM), de Conferentie van de VN voor Handel en Ontwikkeling (UNCTAD) en de Wereldhandelsorganisatie (WTO).

Titel III – Bilaterale en regionale samenwerking (artikel 7)

De partijen zullen activiteiten uitvoeren binnen een bilateraal of een regionaal kader. Bij het kiezen van het passende kader voor deze samenwerking trachten de partijen de voordelen voor en de betrokkenheid van alle geïnteresseerde partijen te optimaliseren. Zij maken daarbij gebruik van de beschikbare middelen en houden rekening met de politieke en institutionele haalbaarheid. De partijen kunnen eventueel besluiten financiële steun te verlenen aan samenwerkingsactiviteiten.

Titel IV – Samenwerking inzake handel en investeringen (artikelen 8 – 16)

De partijen streven naar de bevordering van de verdere ontwikkeling en diversifiëring van hun handelsbetrekkingen en naar betere voorwaarden voor markttoegang door het afschaffen van handelsbelemmeringen. Zij erkennen dat handel onontbeerlijk is voor de ontwikkeling en dat bijstand in de vorm van handelspreferenties zijn nut voor ontwikkelingslanden bewezen heeft. Overleg over dergelijke bijstand moet gebeuren met eerbiediging van de WTO-regels. De partijen zullen elkaar informeren over de ontwikkeling in dit domein, en elkaar aansporen tot dialoog (artikel 8).

De samenwerking heeft betrekking op sanitaire en fytosanitaire aangelegenheden (artikel 9), technische handelsbelemmeringen (artikel 10), de bescherming van intellectuele eigendomsrechten (artikel 11), het vergemakkelijken van de handel (artikel 12), samenwerking op douanegebied (artikel 13), het verhogen van investeringen (artikel 14), het mededingingsbeleid (artikel 15) en de dienstensector (artikel 16).

Titel V – Samenwerking in andere sectoren (artikelen 17 – 40)

Voor Vlaanderen is de samenwerking in volgende sectoren van belang:

- toerisme: de partijen willen samenwerken om een evenwichtig en duurzaam toerisme te ontwikkelen overeenkomstig de gedragscode van de Wereldorganisatie voor Toerisme (WOT), om het natuurlijke en culturele erfgoed te beschermen en optimaal te benutten, en om de positieve bijdrage van de toeristische industrie aan de lokale duurzame ontwikkeling te vergroten, onder meer door middel van ecotoerisme (artikel 17);
- economische beleidsdialoog: de partijen zullen het uitwisselen van informatie over hun economisch beleid bevorderen, onder meer in het kader van regionale economische samenwerking, zij streven naar een intensivering van de dialoog en erkennen het belang van meer transparantie en van het uitwisselen van informatie over de strijd tegen belastingontwijking en -ontduiking (artikel 19);
- het industriële beleid en de samenwerking binnen het midden- en kleinbedrijf: de partijen willen het industriële beleid bevorderen met het oog op het verbeteren van het concurrentievermogen van het midden- en kleinbedrijf; zij bevorderen en ondersteunen de relevante activiteiten die door de particuliere sector ontwikkeld worden (artikel 20);
- de informatiemaatschappij: de partijen wijzen op het belang van informatie- en communicatietechnologieën voor de economische en sociale ontwikkeling; zij streven naar samenwerking met betrekking tot het bevorderen van een brede dialoog, de interconnectie en interoperabiliteit van Europese, Indonesische en Zuidoost-Aziatische netwerken en -diensten, de normalisatie en verspreiding van nieuwe technologieën, het stimuleren van onderzoeksprojecten en veiligheidsaspecten (artikel 21);

- wetenschap en technologie: de partijen zullen samenwerken op terreinen die van wederzijds belang zijn zoals energie, vervoer, milieu, natuurlijke hulpbronnen en gezondheid; hun samenwerking kan de vorm aannemen van gezamenlijke onderzoeksprojecten, naast de uitwisseling en opleiding van wetenschappers (artikel 22);
- energie: de nadruk ligt op de diversificatie van de energievoorziening, de ontwikkeling van nieuwe en hernieuwbare energiebronnen, de rationalisering en de duurzaamheid van het energiegebruik en de samenwerking om klimaatverandering tegen te gaan (artikel 23);
- vervoer: de partijen willen het verkeer van goederen en personen verbeteren, de veiligheid bevorderen, het milieu beschermen en de efficiëntie van de verschillende vervoersmiddelen verbeteren (artikel 24);
- onderwijs en cultuur: de partijen streven met het oog op het vergroten van wederzijds begrip en de kennis van elkaars cultuur, naar uitwisselingen en gezamenlijke initiatieven; zij werken samen in internationale fora zoals de Organisatie van de VN voor Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur (UNESCO), en hebben ook aandacht voor de ratificatie en de toepassing van het verdrag inzake culturele diversiteit (artikel 25);
- leefmilieu en natuurlijke hulpbronnen: de partijen wijzen op de noodzaak van duurzame bescherming van natuurlijke rijkdommen en biodiversiteit als basis voor de ontwikkeling van de huidige en toekomstige generaties; er wordt rekening gehouden met de resultaten van de wereldtop over duurzame ontwikkeling en met de tenuitvoerlegging van milieuverdragen (artikel 27);
- bosbouw: de strijd tegen het illegaal kappen van bomen en de dito houthandel en het bevorderen van duurzaam bosbeheer staan centraal (artikel 28);
- landbouw en plattelandsontwikkeling: ook hier ligt de nadruk op duurzaamheid en op een betere kwaliteit van gewassen, vee en beschermde geografische aanduidingen (artikel 29);
- zee en visserij: de duurzame en verantwoorde ontwikkeling en het beheer van de zee en de visserij worden als doel gesteld (artikel 30);
- gezondheidszorg: de partijen richten hun samenwerking op onderzoek, de organisatie van de gezondheidszorg, voeding, geneesmiddelen, preventieve geneeskunde, besmettelijke en niet-besmettelijke ziektes en andere gezondheidsproblemen zoals drugsverslaving (artikel 31);
- de modernisering van de overheid en het openbaar bestuur onder meer door de verbetering van de dienstverlening en de verzekering van het transparant beheer van de overheidsfinanciën (artikel 39).

Andere samenwerkingsgebieden zijn:

- financiële diensten (artikel 18);
- mensenrechten (artikel 26);
- statistiek (artikel 32);
- de bescherming van persoonsgegevens (artikel 33);
- migratie: alle aspecten van migratie komen aan bod, en worden opgenomen in het nationale beleid voor economische en sociale ontwikkeling (artikel 34);
- de bestrijding van de georganiseerde misdaad en corruptie (artikel 35);
- de strijd tegen drugs (artikel 36);
- de strijd tegen witwaspraktijken (artikel 37).

De partijen erkennen de rol en mogelijke bijdrage van organisaties uit het maatschappelijke middenveld, meer bepaald de wetenschap, en komen overeen een effectieve dialoog met die organisaties en hun actieve deelname te stimuleren (artikel 38).

De partijen zullen de nodige middelen ter beschikking stellen om de samenwerking tot stand te brengen. Zij zullen de Europese Investeringsbank aansporen om haar activiteiten in Indonesië voort te zetten (artikel 40).

Titel VI – Institutioneel kader (artikel 41)

De partijen zullen een gemengde commissie oprichten die:

- zorgt voor de goede werking en uitvoering van de overeenkomst;
- de prioriteiten bepaalt in functie van de doelstellingen van de overeenkomst;
- geschillen oplost inzake de toepassing of de interpretatie van de overeenkomst;
- aanbevelingen doet aan de partijen om de doelstellingen van de overeenkomst te bevorderen.

De gemengde commissie kan gespecialiseerde werkgroepen instellen die haar bij de uitvoering van haar taken ondersteunen. Zij komt minstens eenmaal per twee jaar samen, afwisselend in Indonesië en in Brussel.

Titel VII – Slotbepalingen (artikelen 42 – 50)

Artikel 42 is een aanpassingsclausule die de partijen de mogelijkheid biedt de overeenkomst te wijzigen, te herzien of uit te breiden met het oog op de intensivering van het samenwerkingsniveau.

Verdere bepalingen hebben betrekking op de verhouding van de overeenkomst tot andere overeenkomsten (artikel 43), de beslechting van geschillen over de toepassing of de interpretatie van de overeenkomst (artikel 44), het verlenen van faciliteiten aan de deskundigen en ambtenaren die betrokken zijn bij de uitvoering van de samenwerking (artikel 45), de territoriale toepassing (artikel 46), de definitie van de partijen (artikel 47), de inwerkingtreding, de duur, de wijziging en de opzegging van de overeenkomst (artikel 48), de kennisgevingen aan de secretaris-generaal van de Raad van de EU en het Indonesische ministerie van Buitenlandse Zaken (artikel 49) en de talen waarin de overeenkomst opgesteld is (artikel 50).

De slotakte bevat een eenzijdige verklaring van de EU over het bindend karakter van bepaalde verdragsbepalingen voor enerzijds het Verenigd Koninkrijk en Ierland, en anderzijds Denemarken, overeenkomstig de protocollen betreffende de positie van die lidstaten die aan het verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehecht zijn.

Na de inwerkingtreding van het verdrag van Lissabon is de Europese Gemeenschap (EG) vervangen en opgevolgd door de Europese Unie. De rechten en verplichtingen van, en de verwijzingen in de overeenkomst naar de Europese Gemeenschap, zijn bijgevolg van toepassing op de Europese Unie.

III. PROCEDUREVERLOOP

1. Gemengd karakter en ondertekening

Het gemengde karakter werd vastgelegd via een schriftelijke procedure binnen de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB). Zowel de federale staat als de gemeenschappen, de gewesten en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, zijn bevoegd. De schriftelijke procedure werd geformaliseerd tijdens de vergadering van de WGV van 29 oktober 2009. Overeenkomstig de beslissing van de ICBB van 9 juli 2008 werd het verslag van de WGV naar de leden van de ICBB gestuurd. In zijn brief van 1 maart 2010 deelde de voorzitter van de ICBB aan de minister-president van de Vlaamse Regering mee dat geen enkel bezwaar geformuleerd werd, en dat het verslag van de WGV bijgevolg definitief goedgekeurd is.

De ondertekening vond op 9 november 2009 plaats in de Indonesische hoofdstad Jakarta. Onder de handtekening van de federale vertegenwoordiger staat dat zijn hand-

tekening eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest verbindt.

2. Advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen

De Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen bracht op 2 juli 2010 advies uit. Gezien de gelijkaardige problematiek die aan de basis ligt van de overeenkomsten tussen de EU en respectievelijk Indonesië en Zuid-Korea, besloot de SARiV één advies uit te brengen. De SARiV gaat akkoord met de ontwerpen van instemmingsdecreet, en verwelkomt de snelle start van de instemmingsprocedures.

De SARiV wijst op de aandacht die de EU sinds 2000 besteedt aan Azië en op het belang van de beide partnerlanden. Hij is van oordeel dat beide landen ook passen in de strategie die de EU in 2006 aannam als leidraad voor zijn externe handelsbetrekkingen. De overeenkomsten leggen de wettelijke basis om een veelheid van acties mogelijk te maken.

De SARiV spoort de Vlaamse Regering aan om ten volle de mogelijkheden van de voorliggende overeenkomsten te onderzoeken en te benutten. Hij wijst er tevens op dat, als Vlaanderen de bepaling rond samenwerking inzake culturele diversiteit onderschrijft, het zelf ook inspanningen moet doen om het UNESCO-verdrag betreffende de bescherming en de bevordering van cultuuruitingen, goed te keuren.

De SARiV vraagt aandacht voor de artikelen waarin de partijen overeenkomen om samen te werken aan een doeltreffend systeem van nationale exportcontrole van goederen die met massavernietigingswapens verband houden. De SARiV is van mening dat deze bepaling moet in acht genomen worden bij het opstellen van een nieuw Vlaams decreet inzake wapenhandel.

Specifiek voor Indonesië vraagt de SARiV de Vlaamse Regering de noodzaak van een nieuwe investeringsovereenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en Indonesië af te wegen tegen de eventuele vorderingen in de onderhandelingen over een toekomstige vrijhandelsovereenkomst en de bepalingen van het investeringsluik daarin. De SARiV vraagt ook om aandacht te hebben voor de implicaties van verdragsartikel 14 voor de onderhandelingen van de investeringsovereenkomst.

Als antwoord op de opmerkingen en de suggesties van de SARiV, zal de Vlaamse Regering de mogelijkheden die deze en andere soortgelijke overeenkomsten bieden, onderzoeken en benutten. Zoals hoger vermeld, zet de Vlaamse Regering in op het uitbouwen van economische relaties met de BRIC-landen en andere groeiemarkten zoals Indonesië.

In juni 2007 schorste het Vlaams Parlement de instemmingsprocedure met het UNESCO-verdrag betreffende de bescherming en de bevordering van cultuuruitingen, zolang er geen consensus bereikt wordt met de andere overheden over een interpretatieve verklaring met betrekking tot het verdrag en de rechten van de minderheden.

De voorliggende overeenkomst zal geen invloed uitoefenen op het ontwerp van decreet inzake wapenhandel. De exportcontrole van met massavernietigingswapens verband houdende goederen verwijst immers naar zogenaamde ‘dual use’-producten die in de EU gereguleerd worden met de Europese Verordening 428/2009. Deze materie wordt dus met directe werking gereguleerd door het Europese recht, en niet door het nationale recht. Het ontwerp van decreet inzake wapenhandel daarentegen beoogt de in-, uit-, doorvoer en overbrenging van vuurwapens en militaire goederen voor het Vlaamse Gewest te reglementeren, net als de federale wet van 8 augustus 1991 betreffende wapenhandel, en bevat geen enkele verwijzing naar de ‘dual use’-reglementering.

De onderhandelingen tussen de BLEU en Indonesië met het oog op het sluiten van een investeringsovereenkomst ter vervanging van de in 1970 gesloten overeenkomst tussen België en Indonesië, zijn nog niet afgerond. Het grote struikelblok is de opname van de milieuclausule in de verdragstekst. De BLEU heeft besloten om, in afwachting van Europese investeringsakkoorden, de lopende procedures voor bilaterale investeringsakkoorden zo spoedig mogelijk af te ronden. In die zin zal men ook trachten de onderhandelingen met Indonesië tot een goed einde te brengen. Voorlopig hebben de EU en Indonesië geen aanstalten gemaakt om een bilateraal vrijhandelsakkoord te onderhandelen. Indien de Europese Commissie het mandaat krijgt om de bescherming van investeringen op te nemen in een vrijhandelsovereenkomst met Indonesië, zullen de onderhandelingen over een BLEU-investeringsakkoord met dat land gestaakt worden. In tussentijd biedt de overeenkomst van 1970 rechtszekerheid aan onze investeerders.

3. Advies van de Raad van State

De Raad van State bracht advies uit op 7 september 2010 (referte 48.628/1/V) en maakte daarin geen opmerkingen.

4. Inwerkingtreding en duur van de overeenkomst

Overeenkomstig verdragsartikel 48 treedt de overeenkomst in werking op de eerste dag van de maand die volgt op de datum waarop de laatste partij de andere partij in kennis gesteld heeft van de voltooiing van haar interne procedures.

De overeenkomst is gesloten voor een periode van vijf jaar, die automatisch met telkens een jaar verlengd wordt tenzij één van de partijen aangeeft dat zij de overeenkomst niet wil verlengen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

VOORONTWERP

**Ontwerp van decreet houdende instemming met
de kaderovereenkomst inzake een breed partnerschap en samenwerking
tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds,
en de Republiek Indonesië, anderzijds,
en de slotakte,
ondertekend in Jakarta op 9 november 2009**

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw
en Plattelandsbeleid;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en
Plattelandsbeleid is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams
Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Art. 2. De kaderovereenkomst inzake een breed partnerschap en samenwerking
tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek
Indonesië, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Jakarta op 9 november 2009,
zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Art. 2. De kaderovereenkomst inzake een breed partnerschap en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Indonesië, anderzijds, en de slotakte, ondertekend in Jakarta op 9 november 2009, zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel, 12 november 2010.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS